

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO ZAŠTITE OKOLIŠA
I ENERGETIKE

10000 Zagreb, Radnička cesta 80
tel: +385 1 3717 111, faks: +385 1 3717 135

Uprava za procjenu utjecaja na okoliš
i održivo gospodarenje otpadom
Sektor za procjenu utjecaja na okoliš

KLASA: UP/I-351-03/19-09/92

URBROJ: 517-03-1-2-19-10

Zagreb, 9. rujna 2019.

Ministarstvo zaštite okoliša i energetike na temelju članka 84. stavka 1. Zakona o zaštiti okoliša („Narodne novine“, broj 80/13, 153/13, 78/15, 12/18 i 118/18), članka 27. stavka 1. Zakona o zaštiti prirode („Narodne novine“, broj 80/13, 15/18 i 14/19) i odredbe članka 5. stavka 3. i članka 27. stavka 1. Uredbe o procjeni utjecaja zahvata na okoliš („Narodne novine“, broj 61/14 i 3/17), na zahtjev nositelja zahvata Hrvatska elektroprivreda d.d., Ulica grada Vukovara 37, Zagreb, nakon provedenog postupka ocjene o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš, donosi

R J E Š E N J E

- I. Za namjeravani zahvat – sunčanu elektranu Obrovac Sinjski (do 60 MW), Grad Sinj, Splitsko-dalmatinska županija – potrebno je provesti postupak procjene utjecaja na okoliš.**
- II. Za namjeravani zahvat – sunčanu elektranu Obrovac Sinjski (do 60 MW), Grad Sinj, Splitsko-dalmatinska županija – potrebno je provesti glavnu ocjenu prihvatljivosti za ekološku mrežu.**
- III. Ovo rješenje prestaje važiti ako nositelj zahvata Hrvatska elektroprivreda d.d., Ulica grada Vukovara 37, Zagreb, u roku od dvije godine od dana izvršnosti rješenja ne podnese zahtjev za provedbu postupka procjene utjecaja na okoliš.**
- IV. Važenje ovog rješenja, na zahtjev nositelja zahvata Hrvatska elektroprivreda d.d., Ulica grada Vukovara 37, Zagreb, može se jednom produžiti na još dvije godine uz uvjet da se nisu promijenili uvjeti utvrđeni u skladu sa zakonom i drugi uvjeti u skladu s kojima je izdano rješenje.**
- V. Ovo rješenje objavljuje se na internetskim stranicama Ministarstva zaštite okoliša i energetike.**

O b r a z l o ž e n j e

Nositelj zahvata Hrvatska elektroprivreda d.d., Ulica grada Vukovara 37, Zagreb, u skladu s odredbama članka 82. Zakona o zaštiti okoliša i članka 25. stavka 1. Uredbe o procjeni utjecaja

zahvata na okoliš (u daljnjem tekstu: Uredba), podnio je 8. travnja 2019. godine Ministarstvu zaštite okoliša i energetike (u daljnjem tekstu: Ministarstvo) zahtjev za provedbu postupka ocjene o potrebi procjene utjecaja na okoliš sunčane elektrane Obrovac Sinjski (do 60 MW), Grad Sinj, Splitsko-dalmatinska županija. Uz zahtjev priložen je Elaborat zaštite okoliša koji je u ožujku 2019. godine izradio ovlaštenik Energetski institut Hrvoje Požar iz Zagreba koji ima suglasnost Ministarstva za izradu dokumentacije za provedbu postupka ocjene o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš (KLASA: UP/I-351-02/16-08/35; URBROJ: 517-06-2-1-1-18-4 od 24. siječnja 2018. godine). Voditeljica izrade Elaborata je Duška Šaša, dipl.ing.biol.

Pravni temelj za vođenje postupka ocjene o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš su odredbe članka 78. stavka 1. Zakona o zaštiti okoliša i odredbe članaka 24., 25., 26. i 27. Uredbe. Naime, za zahvate navedene u točki 2.4. *Sunčane elektrane kao samostojeći objekti* Priloga II. Uredbe, Ministarstvo provodi postupak ocjene o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš. Osim navedenog, člankom 27. stavkom 1. Zakona o zaštiti prirode („Narodne novine“, broj 80/13, 15/18 i 14/19) utvrđeno je da se za zahvate za koje je određena provedba ocjene o potrebi procjene utjecaja na okoliš provodi prethodna ocjena prihvatljivosti za područje ekološke mreže u okviru postupka ocjene o potrebi procjene. Postupak ocjene je proveden jer nositelj zahvata planira izgradnju sunčane elektrane kao samostojećeg objekta.

O zahtjevu nositelja zahvata za pokretanjem postupka ocjene o potrebi procjene utjecaja na okoliš sukladno članku 7. stavku 2. točki 1. i članku 8. Uredbe o informiranju i sudjelovanju javnosti i zainteresirane javnosti u pitanjima zaštite okoliša („Narodne novine“, broj 64/08), na internetskim stranicama Ministarstva objavljena je 10. svibnja 2019. godine Informacija o zahtjevu za provedbu postupka ocjene o potrebi procjene utjecaja na okoliš (KLASA: UP/I-351-03/19-09/92; URBROJ: 517-03-1-2-19-2 od 6. svibnja 2019. godine).

U dostavljenoj dokumentaciji (Elaboratu zaštite okoliša) navedeno je, u bitnom, sljedeće: *Zahvat se planira izgraditi na prostoru naselja Obrovac Sinjski, na administrativno-teritorijalnom području Grada Sinja u Splitsko-dalmatinskoj županiji. Planiranim zahvatom predviđena je izgradnja sunčane elektrane na tlu, priključne snage do 60MW, instalirane snage do 66MW, korištenjem fiksno postavljenih fotonaponskih modula pod optimalnim kutom, orijentiranim prema jugu. Zahvat obuhvaća površinu od oko 132 ha i podijeljen na jedanaest fizički odvojenih segmenata. Svaki segment sastoji se od fotonaponskih modula povezanih u fotonaponsko polje i lokalne trafostanice odgovarajuće snage. Očekivana prosječna godišnja proizvodnja električne energije procjenjuje se na oko 87 GWh*

Ministarstvo je u postupku ocjene dostavilo zahtjev (KLASA: UP/I-351-03/19-09/92; URBROJ: 517-03-1-2-19-3 od 6. svibnja 2019.) za mišljenje Upravi za zaštitu prirode Ministarstva, Upravi šumarstva, lovstva i drvne industrije te Službi za poljoprivredno zemljište Ministarstva poljoprivrede, Upravnom odjelu za komunalne poslove, komunalnu infrastrukturu i zaštitu okoliša Splitsko-dalmatinske županije i Gradu Sinju.

Grad Sinj dostavio je Mišljenje (KLASA: 351-03/19-01/3; URBROJ: 2175/01-06-19-02 od 22. svibnja 2019. godine) prema kojem planirani zahvat neće imati značajan negativan utjecaj na sastavnice okoliša. Upravni odjel za komunalne poslove, komunalnu infrastrukturu i zaštitu okoliša Splitsko-dalmatinske županije dostavio je Mišljenje (KLASA: 351-02/19-03/0032, URBROJ: 2181/1-10/14-19-0002 od 3. lipnja 2019. godine) prema kojem predmetni zahvat može imati negativan utjecaj na okoliš te je za isti potrebno provesti postupak procjene utjecaja na okoliš. Uprava šumarstva, lovstva i drvne industrije Ministarstva poljoprivrede dostavila je Mišljenje (KLASA: 351-03/19-01/36; URBROJ: 525-11/1071-19-2 od 4. lipnja 2019. godine) da se za planirani zahvat može očekivati značajni negativan utjecaj na šume i divljač te da je potrebno provesti postupak procjene utjecaja na okoliš predmetnog zahvata. Uprava za zaštitu prirode

Ministarstva dostavila je Mišljenje (KLASA: 612-07/19-44/79; URBROJ: 517-05-2-2-19-4 od 8. kolovoza 2019. godine) da je za planirani zahvat potrebno provesti postupak procjene utjecaja zahvata na okoliš te da se za planirani zahvat ne može isključiti mogućnost značajnih negativnih utjecaja na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže te je obvezna provedba glavne ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu. Služba za poljoprivredno zemljište Ministarstva poljoprivrede dostavila je Mišljenje (KLASA: 351-03/19-01/31; URBROJ: 525-07/0367-19-2 od 17. srpnja 2019. godine) da je za planirani zahvat potrebno provesti postupak procjene utjecaja zahvata na okoliš.

U vezi s informacijom o zahtjevu objavljenom na internetskim stranicama Ministarstva zaprimljene su primjedbe pravne osobe AUREUS SOLIS d.o.o. iz Zagreba zastupane po punomoćnicima, odvjetnicima iz Zajedničkog odvjetničkog ureda Saša Poldan, Goran Gatar, Valentina Vižintin, Marko Komorski i Toni Primorac iz Rijeke i Zagreba. Primjedbe su se u bitnom odnosile da je trgovačko društvo AUREUS SOLIS d.o.o. podnijelo Ministarstvu, u svojstvu investitora, zahtjev za postupak prethodne ocjene prihvatljivosti zahvata za ekološku mrežu solarne elektrane Obrovac Sinjski, 130 MW, Grad Sinj, Splitsko-dalmatinska županija. Ministarstvo se rješenjem KLASA: UP/I-612-07/18-60/72; URBROJ: 517-05-2-2-19-4 od 8. siječnja 2019. godine očitovalo da se ne može isključiti mogućnost značajnih negativnih utjecaja na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže te da je za planirani zahvat obvezna provedba postupka Glavne ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu slijedom čega je ugovoren monitoring i izrada Studije utjecaja na okoliš. Pravni interes stranka iskazuje i temeljem Prethodne elektroenergetske suglasnosti izdane od pravne osobe Hrvatski operator prijenosnog sustava d.o.o., broj i znak: 32-959/2019.1Š od 18. veljače 2019. godine, broj 189/19, koja joj kao investitoru jamči mogućnost priključenja planirane solarne elektrane Obrovac Sinjski na prijenosnu mrežu, a za isti obuhvat za koji je društvo HEP d.d. podnijelo zahtjev za postupak ocjene o potrebi procjene utjecaja na okoliš te da je riječ o nekorektnom tržišnom natjecanju. Također u primjedbama se navodi da se lokacija planirane solarne elektrane Obrovac Sinjski nalazi unutar područja ekološke mreže koja su proglašena Uredbom o ekološkoj mreži („Narodne novine“, broj 124/13 i 105/15) te da se planirana solarna elektrana nalazi unutar NATURA 2000 područja – obuhvat Dinara. Navodi se i da investitor HRVATSKA ELEKTROPRIVREDA d.d. ne koristi prostor optimalno, s obzirom na to da današnja tehnologija solarnih panela omogućava korištenje manje površine za jednaku snagu odnosno 1,5-1,6 ha/MW umjesto 2,2 ha/MW. U Elaboratu u kumulativnim utjecajima nisu uzete u obzir sve planirane vjetroelektrane u neposrednoj blizini: VE Rust, VE Visoka i dr. vjetroelektrane u bližoj i daljoj okolici, a sve prema Prostornom planu Splitsko-dalmatinske županije. Zaprimljene primjedbe su razmotrene. Pitanje tržišnog natjecanja, iskazivanje pravnog interesa te izbor tehničkog rješenja nije predmet postupka ocjene o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš. U postupku ocjene o potrebi procjene utjecaja na okoliš odlučuje se o obvezi provedbe procjene utjecaja na okoliš i glavne ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu prije podnošenja zahtjeva za lokacijsku dozvolu ili drugog odobrenja za realizaciju zahvata. Vezano za ostale primjedbe koje se odnose na kumulativne utjecaje i utjecaj na područje ekološke mreže isti će se obraditi u postupku procjene utjecaja na okoliš i glavne ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu kako je i propisano ovim rješenjem.

Razlozi zbog kojih je potrebno provesti postupak procjene utjecaja na okoliš i glavne ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu su sljedeći: Značajni negativni utjecaji mogući su tijekom izgradnje i nakon izgradnje planiranog zahvata na šume i šumsko zemljište i divljač odnosno smanjenje lovnoproduktivne površine od 132 ha, u dijelu zaštitne šume. Zbog geoloških i morfoloških karakteristika krških prostora, šume i šumsko tlo predstavljaju progresijski razvoj vegetacije koju prati „normalna“ erozija koju nadvladava tvorba šumskih tala. Krčenjem vegetacijskih pokrova većih površina dolazi do erozivnih procesa i razvijanja bujičnih tokova što može uzrokovati nanošenje većih količina erozivnih materija na susjedne površine šuma, šumskog zemljišta i naselja te uzrokovati veće štete. Isto podrazumijeva utvrđivanje mjera biološke i tehničke

sanacije bujičnih korita i erodiranih površina. Kako se radi o području visokog stupnja ugroženosti šuma od požara potrebno je propisati mjere zaštite šuma od požara s posebnim naglaskom na šumsku prometnu infrastrukturu koja bi osigurala neprekinut pristup intervenciji u slučaju šumskog požara. Također potrebno je propisati mjere zaštite šuma od biljnih bolesti, mjere zaštite šuma od štetnih organizama te mjere o sprečavanju unošenja i širenja invazivnih vrsta na površine šuma i šumskog zemljišta izvan obuhvata zahvata. Predmetni zahvat može značajno utjecati na sastavnicu okoliša poljoprivredno zemljište/tlo zbog značajne površine obuhvata u blizini naselja, što znači umanjene resursa pašnjačkih površina poljoprivrednog zemljišta za medonosnu ispašu i stradavanje pčelinjih zajednica (utjecaj koji treba ispitati) i ispašu stoke. Prema Uredbi o ekološkoj mreži („Narodne novine“, broj 124/13 i 105/15) planirani zahvat nalazi se unutar područja ekološke mreže, unutar područja očuvanja značajnog za vrste i stanišne tipove (POVS) HR5000028 *Dinara* i područja očuvanja značajnog za ptice (POP) HR1000028 *Dinara*. U okruženju, na udaljenosti od 1 km i većoj nalaze se sljedeća područja ekološke mreže: POVS HR2001313 *Srednji tok Cetine s Hrvatačkim i Sinjskim poljem* i POP HR1000029 *Cetina*. Prema Karti prirodnih i poluprirodnih nešumskih kopnenih i slatkovodnih staništa Republike Hrvatske lokacija zahvata obuhvaća mozaik stanišnih tipova E./C.3.5.1. (Šume/Istočnojadranski kamenjarski pašnjaci submediteranske zone). Stanišni tip Istočnojadranski kamenjarski pašnjaci submediteranske zone pripada ciljnom stanišnom tipu 62A0 Istočno submediteranski suhi travnjaci (*Scorzoneretalia villosae*) područja ekološke mreže HR5000028 *Dinara*. Realizacijom predmetnog zahvata doći će do zadiranja u staništa na oko 132 ha te dodatno u površine gdje se planira proširenje postojećih pristupnih cesta, odnosno eventualna izgradnja novih, radi se o potencijalno značajnom gubitku, degradaciji te fragmentaciji navedenog ciljnog stanišnog tipa. Dakle, osim gubitka navedenog ciljnog stanišnog tipa provedbom zahvata, potrebno je gubitak sagledati i u smislu izgradnje planiranih novih pristupnih puteva i proširenja postojećih puteva i proširenja postojećih puteva potrebnih za realizaciju predmetnog zahvata. U Elaboratu je navedeno da je terenskim uvidom i pregledom ortofoto snimaka ustanovljeno da je navedeni ciljni stanišni tip 62A0, koji se na području obuhvata zahvata pojavljuje u mozaiku sa šumskim staništem, barem podjednako ili značajnije zastupljen na lokaciji nego šumsko stanište u odnosu na Karti staništa te je njegov gubitak površine procijenjen na 70 ha. Unatoč tome, kumulativni gubitak navedenog ciljnog staništa POVS područja potrebno je računati prema standardiziranoj metodologiji kojom je napravljena Karta prirodnih i poluprirodnih nešumskih kopnenih i slatkovodnih staništa Republike Hrvatske (Prilog 1). Unutar radnog pojasa doći će do izravnog gubitka staništa povoljnih za ciljne vrste POVS HR5000028 *Dinara* i ciljne vrste POP HR1000028 *Dinara* kojima ovakva staništa odgovaraju za razmnožavanje i/ili hranjenje. U Elaboratu je izračunato da zahvatom dolazi do gubitka oko 46 255 ha POVS područja i 46 360 ha POP područja. Prilikom izračuna potrebno je razmatrati i gubitak staništa do kojeg će doći provedbom dodatnih aktivnosti kao što je proširenje postojećih cesta i sl. Nadalje, gubitak staništa za vrste ne može se razmatrati samo na osnovu ukupnog gubitka površine unutar područja ekološke mreže, već na osnovu ukupne rasprostranjenosti odgovarajućih tipova staništa te pojedinih biljnih vrsta važnih za pojedine ciljne vrste unutar područja ekološke mreže POVS HR5000028 *Dinara* i POP HR1000028 *Dinara*, kao i osnovu korištenja predmetne lokacije od strane pojedinih ciljnih vrsta i/ili skupina što je potrebno utvrditi terenskim istraživanjima. Za ciljne vrste ptica navedeni su specifični ciljevi očuvanja u Pravilniku o ciljevima očuvanja i osnovnim mjerama za očuvanje ptica u području ekološke mreže („Narodne novine“, broj 15/14), odnosno ocjena se provodi uzimajući u obzir i veličinu populacije koja dolazi na lokalitetu u odnosu na ukupnu populaciju za koju je područje uvršteno u ekološku mrežu. U Elaboratu je propisano da se pripremni radovi izbjegavaju u periodu najveće aktivnosti životinja, posebice ciljnih vrsta područja ekološke mreže HR100028 *Dinara* (između 1. ožujka i 1. kolovoza). Predloženi period potrebno je prilagoditi razdoblju gniježđenja ciljnih vrsta ptica kojima obuhvat zahvata predstavlja stanište pogodno za gniježđenje, kao što je primjerice ušara (*Bubo bubo*) koja započinje s gniježđenjem početkom veljače. U pogledu prikladnosti staništa za vuka, veći dio lokacije smješten je na neprikladnom staništu (oko 65%). Prema podacima Ministarstva, područje obuhvata zahvata ulazi u područje obitavanja vučjeg čopora Kamešnica. Za navedenu ciljnu vrstu problematično je ograđivanje sunčanih elektrana, zbog

potencijalne fragmentacije staništa i „efekta barijere“. Usprkos segmentnom ograđivanju grupa fotonaponskih segmenata (a ne cijele sunčane elektrane) potrebno je sagledati kumulativne utjecaje na ovu ciljnu vrstu te predložiti odgovarajuće mjere ublažavanja. Nadalje, u Elaboratu je potrebno sagledati kumulativni utjecaj svih izvedenih i svih planiranih zahvata na predmetnom području ekološke mreže, kao primjerice vjetroelektrane Rust koja se nalazi unutar predmetnog područja ekološke mreže, a u Elaboratu nije uključena u razmatranje. U prethodno razmatranje je potrebno uzeti i zahvate koji su planirani važećim prostornim planovima kao i planirane dijelove predmetnog zahvata unutar navedenih područja ekološke mreže (dalekovod). Vezano za kumulativni utjecaj na ciljne vrste ptica i gubitak staništa za vrste, potrebno je uzeti u obzir i utjecaj planiranog priključnog dalekovoda, a posebice sagledati njegov utjecaj vezano za mogućnost kolizije i elektrokcije ciljnih vrsta ptica. S obzirom na to da su na području POVS HR5000028 *Dinara* planirani zahvati vjetroelektrana koji utječu na gubitak staništa i fragmentaciju staništa za populacije velikih zvijeri, osobito vuka, a nisu razmotreni u Elaboratu, utjecaj planirane solarne elektrane je potencijalno značajan u kumulativnom smislu. Potrebno je napomenuti da se razmatranje gubitka staništa za velike zvijeri izgradnjom vjetroelektrana ne odnosi samo na zauzimanje površine izgradnjom vjetroagregata i cesta, već i na izbjegavanje takvih područja od strane velikih zvijeri tijekom korištenja što je također nužno uzeti u obzir. Na zapadnom dijelu obuhvata zahvata nalazi se lokva „Berevišće“, a na južnom dijelu obuhvata zahvata nalaze se dvije lokve: „Vitić lokvica“ i „Lokvice“. Navedene lokve potencijalno su važne za ciljne vrste POVS i POP područja te je potrebno sagledati moguće utjecaje gubitka ovog staništa. Solarni paneli imaju sposobnost odražavanja polariziranog svjetla čime su privlačni za polarotaktičke vodene kukce, koji zamjenjuju solarne ploče s vodom i pokušavaju položiti jaja na površini, što dovodi do smrtnosti i reproduktivnog neuspjeha. S obzirom na blizinu POVS HR2001313 *Srednji tok Cetine s Hrvatačkim i Sinjskim poljem*, mogu se očekivati potencijalni negativni utjecaj uslijed poremećaja u hranidbenom lancu na ciljne vrste ovog POVS područja koje se hrane vodenim kukcima te indirektno i na ciljne vrste POP područja HR1000029 *Cetine*. Slijedom navedenog, u postupku prethodne ocjene prihvatljivosti zahvata za ekološku mrežu nije bilo moguće isključiti mogućnost značajnih negativnih utjecaja predmetnog zahvata na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže te je obvezna provedba glavne ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu. S obzirom na to da se ne može isključiti mogućnost značajnih negativnih utjecaja na ciljne vrste i stanišne tipove područja ekološke mreže, a koji su vezani uz ostale sastavnice okoliša, za predmetni zahvat je potrebno provesti postupak procjene utjecaja na okoliš.

Točka I. ovog rješenja temelji se na tome da je Ministarstvo sukladno članku 81. stavku 1. Zakona o zaštiti okoliša, te članku 24. stavku 1. i članku 27. stavcima 1. i 2. Uredbe ocijenilo, na temelju dostavljene dokumentacije i mišljenja nadležnih tijela, a prema kriterijima iz Priloga V. Uredbe, da će planirani zahvat imati značajan negativan utjecaj na okoliš i stoga je potrebno provesti postupak procjene utjecaja na okoliš.

Točka II. ovog rješenja temelji se na tome da je Ministarstvo sukladno odredbama članka 90. stavka 5. Zakona o zaštiti okoliša i članka 30. stavka 9. Zakona o zaštiti prirode u okviru postupka ocjene o potrebi procjene provelo prethodnu ocjenu prihvatljivosti za ekološku mrežu te nije bilo moguće isključiti negativne utjecaje na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže i stoga je potrebno provesti glavnu ocjenu prihvatljivosti zahvata za ekološku mrežu.

Točka III. ovoga rješenja, rok važenja rješenja, propisana je u skladu sa člankom 92. stavkom 2. Zakona o zaštiti okoliša.

Točka IV. ovoga rješenja, mogućnost produljenja važenja rješenja, propisana je u skladu sa člankom 92. stavkom 4. Zakona o zaštiti okoliša.

Točka V. ovog rješenja o obvezi objave rješenja na internetskim stranicama Ministarstva, utvrđena je na temelju članka 91. stavka 2. Zakona o zaštiti okoliša.

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU:

Ovo rješenje je izvršno u upravnom postupku i protiv njega se ne može izjaviti žalba, ali se može pokrenuti upravni spor. Upravni spor pokreće se tužbom Upravnom sudu u Splitu, Put Supavla 1, Split, u roku 30 dana od dana dostave ovog rješenja. Tužba se predaje navedenom Upravnom sudu neposredno u pisanom obliku, usmeno na zapisnik ili se šalje poštom, odnosno dostavlja elektronički.

Upravna pristojba na zahtjev i ovo rješenje naplaćena je državnim biljezima sukladno Zakonu o upravnim pristojbama („Narodne novine“, broj 115/16) i Tarifi br. 2.(1) Priloga I. Uredbe o Tarifi upravnih pristojbi („Narodne novine“, broj 8/17, 37/17, 129/17, 118/19).

DOSTAVITI:

- Hrvatska elektroprivreda d.d., Ulica grada Vukovara 37, 10 000 Zagreb (**R!**, s povratnicom!)

NA ZNANJE:

- Uprava za zaštitu prirode, ovdje